

ACCIONS PER LA SOSTENIBILITAT

Com contribuïm a una Barcelona més sostenible?

1. DADES DE L'ORGANITZACIÓ

Nom: Ateneu l'Harmonia, Casal de Barri de Sant Andreu

Breu descripció:

Equipament municipal gestionat per la Federació d'Entitats socioculturals i de lleure de Sant Andreu de Palomar, en el marc de la gestió ciutadana i comunitària. El Casal ofereix una programació estable de cursos i tallers, així com d'activitats culturals (xerrades, exposicions, concerts, obres de teatre etc) que tenen molt en compte les propostes del teixit associatiu del territori.

Dades de contacte: Carrer de Sant Adrià, 20 (Recinte Fabra i Coats) 932566085

www.casalsantandreu.cat

Data de signatura del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022: 13/05/2015

2. ACTUACIONS DESTACADES

Listat de les actuacions i relació amb els objectius del [Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat](#).

Nom de l'actuació	Objectiu CCS
Itinerari de descoberta pel Sant Andreu conscient i transformador	3. Qualitat ambiental i salut: dels estàndards a l'excel·lència. 4. Ciutat eficient, productiva i d'emissions zero: de la Barcelona tecnològica a la Barcelona intel·ligent. 5. Ús racional dels recursos: de la societat del consum al consum responsable. 6. Benestar de les persones: de la ciutat acollidora a la societat cohesionada. 9. Educació i acció ciutadana: de la conscienciació a la corresponsabilització amb coneixement de causa 10. Resiliència i responsabilitat planetària: de la resposta puntual a l'acció global.
Protocol de bones pràctiques ambientals	3. Qualitat ambiental i salut: dels estàndards a l'excel·lència. 4. Ciutat eficient, productiva i d'emissions zero: de la Barcelona tecnològica a la Barcelona intel·ligent. 5. Ús racional dels recursos: de la societat del consum al consum responsable. 6. Benestar de les persones: de la ciutat acollidora a la societat cohesionada. 8. Progrés i desenvolupament: de la preocupació per la sostenibilitat a una economia que s'hi fonamenti 9. Educació i acció ciutadana: de la conscienciació a la corresponsabilització amb coneixement de causa
Ecoauditoria energètica	4. Ciutat eficient, productiva i d'emissions zero: de la Barcelona tecnològica a la Barcelona intel·ligent. 9. Educació i acció ciutadana: de la conscienciació a la corresponsabilització amb coneixement de causa

<p>La Nevera Solidària contra el malbaratament alimentari</p>	<p>5.1 Desacoblar el desenvolupament econòmic del consum de recursos i la generació de residus. Desmaterialitzar el consum pensant en clau d'usuari enlloc de propietari. 5.3 Millorar la informació pel consumidor amb una educació cap al consum responsable 5.7 Treballar per a suprimir el malbaratament alimentari 5.8 Implantar models de gestió per avançar cap al residu zero. 9.3 Impulsar continuadament l'educació per la sostenibilitat en l'educació no formal i informal. 9.9 Refermar el treball en xarxa per desenvolupar projectes comuns: sumar les iniciatives aïllades en una acció conjunta i crear sinèrgies.</p>
---	--

1. Itinerari de descoberta pel Sant Andreu conscient i transformador

Breu descripció:

Itinerari per descobrir alternatives d'alimentació, neteja, reparació, mobilitat i mobilització social, de la mà dels veïns, comerciants i entitats de Sant Andreu. Aquest itinerari forma part del mapatge del Mapa Bcn+Sostenible que ja es pot consultar.

L'acció es va desenvolupar el 7 de febrer del 2015, i en la seva preparació hi van participar activament tres entitats de la Federació,; La cooperativa de consum responsable El Borró, La xarxa de Sant Andreu, Pachamama i el CEPA, sota la supervisió del CRIC. L'activitat es va incloure dins la programació de l'equipament, amb la difusió corresponent.

Més informació:

<http://www.bcnostenible.cat/web/noticia/07-02-itinerari-de-descoberta-pel-sant-andreu-conscient-i-transformador>

<http://elborro.blogspot.com.es/>

Beneficis:

x Ambientals: Amb aquest itinerari es pretén visualitzar les opcions i accions més sostenibles de que es disposa al barri de Sant Andreu. Això es tradueix en:

- Disminuir la producció de residus a través de la reparació i el consum responsable amb el medi ambient donat que el recorregut contempla punts de reparació i comerç sostenible, per tant estalvi de recursos naturals.
- Disminuir les emissions en el transport d'aliments donat que els aliments sostenibles no contemplen només que siguin ecològics sinó que siguin de km0.
- Disminuir la càrrega tòxica dels productes de neteja que fem servir, a través de punts de venda de productes ecològics i sostenibles.
- Disminuir l'impacte ambiental de l'agricultura, les tècniques de cultiu utilitzades per l'agricultura ecològica són de caràcter preventiu i molt menys nocives per a l'home (i per al medi) que les tècniques convencionals (utilitzades extensivament després de la [Revolució Verda](#), de caràcter correctiu, intensives en productes químics altament tòxics).

x Socials Ampliar el coneixement de la societat sobre les alternatives sostenibles i crear xarxa al barri sobre els criteris sostenibles. Tot ampliant i estimulant el teixit associatiu del barri.

Informar i educar als participants sobre que és i com fer i aplicar criteris de sostenibilitat en el dia a dia. La informació és la millor eina per prendre decisions conscients i s'ha de fomentar la transparència en ella.

x Econòmics. Fomentar el consum sostenible a comerços del barri, alimentant el teixit econòmic del mateix i a través de la producció sostenible i de km0 potenciar l'economia local.

Vigència de l'actuació: Activitat puntual realitzada el 7 de febrer del 2015

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat:

3. Qualitat ambiental i salut: dels estàndards a l'excel·lència. Línia estratègica 5: Fomentar i prestigiar la producció i el comerç dels aliments més saludables (ecològics, sense additius). Generalitzar-ne l'ús en menjadors escolars i comunitaris (residències, hospitals, etc.).

4. Ciutat eficient, productiva i d'emissions zero: de la Barcelona tecnològica a la Barcelona intel·ligent. Línia estratègica 5: Estalviar recursos naturals i aconseguir la màxima eficiència en la seva producció, distribució i ús, en especial de l'aigua i l'energia.

5. Ús racional dels recursos: de la societat del consum al consum responsable. Línia estratègica 1: Desacoblar el desenvolupament econòmic del consum de recursos i la generació de residus. Desmaterialitzar el consum pensant en clau d'usuari en lloc de propietari. Allargar la vida útil dels productes (manteniment, recuperació, reparació i reutilització) i compartir serveis i productes. Línia estratègica 2: Millorar la informació per al consumidor sobre les característiques socials i ambientals dels productes (origen, durabilitat, producció ecològica, transgènics, etc.), dels productors i de la comercialització. Exigir un bon etiquetatge.

Línia estratègica 4: Fer un consum responsable de béns i serveis: consum col·laboratiu*, comerç just, comerç de proximitat (concepte del quilòmetre zero), productes alimentaris locals i de temporada, ecològics i saludables, productes genuïns i artesanals de qualitat.

Línia estratègica 6: Promoure les xarxes de consum responsable (xarxes d'intercanvi de coneixements, béns i serveis; cooperatives i grups de consum, bancs del temps, mercats socials, moneda social, etc.).

6. Benestar de les persones: de la ciutat acollidora a la societat cohesionada. Línia estratègica 10:

Estimular la vida comunitària i l'activitat de les xarxes socials (presencials i virtuals).
Reduir la fractura digital.

9. Educació i acció ciutadana: de la conscienciació a la corresponsabilització amb coneixement de causa

Línia estratègica 1: Estendre la cultura de la sostenibilitat a tota la ciutadania. Avançar de la informació al coneixement i a l'acció responsable, individualment i col·lectivament. Predicar amb l'exemple.

10. Resiliència i responsabilitat planetària: de la resposta puntual a l'acció global. Línia estratègica 5: Recuperar i potenciar la producció alimentària local i de proximitat, tot millorant la seguretat, i avançar cap a la sobirania alimentària*. Protegir i recuperar els espais de producció dels animals.

2. Protocol de bones pràctiques ambientals

Breu descripció:

Elaborat per la Comissió de Responsabilitat Ambiental de l'Ateneu l'Harmonia, amb l'objectiu d'implicar tots els usuaris i usuàries en la cultura de la prevenció en l'ús dels recursos i el seu aprofitament, així com també els compromisos en la gestió i manteniment de l'equipament.

L'elaboració del protocol ha comptat amb l'assessorament de la [Fundació Catalana per la Prevenció de Residus i Consum Responsable](#).

Més informació: <http://www.casalsantandreu.cat/descarregues/>

Beneficis:

x Ambientals El protocol actua sobre els diferents àmbits de consum i convivència que afecten a l'ateneu i pretén disminuir l'impacte en diferents aspectes:

Consum i ús de paper, materials d'escriptura, aparells elèctrics i electrònics, materials de neteja...

Consum d'aigua

Consum d'energia

Consum de productes alimentaris sostenibles en actes festius i reunions

Ús sostenible de les instal·lacions, ascensor, sales...

x Socials L'aplicació i difusió de les bones pràctiques a l'ateneu es fa extensiva a la societat que l'envolta donat que predica amb l'exemple

x Econòmics Les bones pràctiques generen estalvis a les factures de consum

Vigència de l'actuació: Actuació permanent

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat:

3. Qualitat ambiental i salut: dels estàndards a l'excel·lència. Línia estratègica 5: Fomentar i prestigiar la producció i el comerç dels aliments més saludables (ecològics, sense additius). Generalitzar-ne l'ús en menjadors escolars i comunitaris (residències, hospitals, etc.).

4. Ciutat eficient, productiva i d'emissions zero: de la Barcelona tecnològica a la Barcelona intel·ligent.
Línia estratègica 5: Estalviar recursos naturals i aconseguir la màxima eficiència en la seva producció, distribució i ús, en especial de l'aigua i l'energia.

5. Ús racional dels recursos: de la societat del consum al consum responsable. Línia estratègica 1: Desacoblar el desenvolupament econòmic del consum de recursos i la generació de residus. Desmaterialitzar el consum pensant en clau d'usuari en lloc de propietari. Allargar la vida útil dels productes (manteniment, recuperació, reparació i reutilització) i compartir serveis i productes. Línia estratègica 7: Suprimir el malbaratament alimentari en tots els àmbits (famílies, escoles, menjadors, restaurants) amb la cooperació del sector de la producció, els serveis i la distribució d'aliments (grans superfícies, distribuïdors, mercats municipals...). Interconnectar distribuïdores d'aliments i associacions de recollida d'aliments, i millorar-ne la redistribució. Línia estratègica 10: Millorar la gestió dels residus prioritzant per aquest ordre la reducció, la reutilització i el reciclatge, per sobre de la valorització energètica. Incrementar el compostatge. Aplicar el criteri de proximitat i responsabilitat en el tractament dels residus, i optimitzar les rutes de transport.

6. Bon govern i responsabilitat social: de la intervenció sectorial a la coordinació efectiva. Línia estratègica 1: Fer una excel·lent gestió dels recursos (econòmics, humans, materials i naturals). Línia estratègica 2: Optimitzar el funcionament de les organitzacions millorant-ne la coordinació interna i la transversalitat. Línia estratègica 6: Desenvolupar en les institucions, les entitats i les empreses una cultura organitzativa socialment i ambientalment responsable que creï valor a llarg termini. Línia estratègica 9: Incorporar criteris de sostenibilitat i processos de millora contínua en l'activitat de les organitzacions; també en els esdeveniments (fires, congressos, festes, etc.) i les obres de la ciutat.

8. Progrés i desenvolupament: de la preocupació per la sostenibilitat a una economia que s'hi fonamenti Línia estratègica 4: Evolucionar cap a una economia baixa en emissions, prioritzant la reducció del consum d'energia i impulsant l'ús d'energies renovables amb menys impacte.

9. Educació i acció ciutadana: de la conscienciació a la corresponsabilització amb coneixement de causa Línia estratègica 1: Estendre la cultura de la sostenibilitat a tota la ciutadania. Avançar de la informació al coneixement i a l'acció responsable, individualment i col·lectivament. Predicar amb l'exemple.

3. Ecoauditoria energètica

Breu descripció:

A partir de la diagnosi i propostes de l'associació Barnamil, es prenen mesures de racionalització i estalvi en climatització.

Beneficis:

X Ambientals El menor consum energètic contribueix a la disminució de l'impacte ambiental en la generació d'energia.

X Socials La difusió de les mesures preses es fa extensiva a la societat que l'envolta donat que predica amb l'exemple

X Econòmics Les bones pràctiques generen estalvis a les factures de consum

Vigència de l'actuació: 2015-2016

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat:

4. Ciutat eficient, productiva i d'emissions zero: de la Barcelona tecnològica a la Barcelona intel·ligent.

Línia estratègica 5: Estalviar recursos naturals i aconseguir la màxima eficiència en la seva producció, distribució i ús, en especial de l'aigua i l'energia.

9. Educació i acció ciutadana: de la conscienciació a la corresponsabilització amb coneixement de causa. Línia estratègica 1: Estendre la cultura de la sostenibilitat a tota la ciutadania. Avançar de la informació al coneixement i a l'acció responsable, individualment i col·lectivament. Predicar amb l'exemple.

4. La Nevera Solidària contra el malbaratament alimentari

Breu descripció:

L'Ateneu Harmonia de Sant Andreu acull la primera Nevera Solidària a Catalunya, un frigorífic en què tothom pot deixar o agafar menjar lliurement.

La iniciativa, promoguda per diverses entitats de la ciutat, vol ser una eina més en la lluita contra el malbaratament alimentari i un exemple pràctic d'aprofitament i de solidaritat.

La Nevera Solidària de L'Harmonia s'emmarca dins la xarxa de Neveres Solidàries que va començar a Galdakao (Biscaia) el 2015 a iniciativa de GBGE (l'Associació Humanitària de Voluntaris de Galdakao) i s'ha anat estenent per tota la península. Actualment funcionen satisfactòriament més de 10 neveres solidàries, seguint uns mateixos criteris de funcionament per dipositar i retirar els aliments.

A Barcelona, el projecte ha estat impulsat per [Rezero](#), la [Fundació Banc de Recursos, Nutrició Sense Fronteres](#) i compta amb el vist-i-plau de tècnics de [L'Harmonia](#) i el col·lectiu STAP Social, que acollirà i tindrà cura del manteniment de la nevera.

Menjar sense necessitat de comprar i donar el que s'hagi de rebutjar. Aquests són els dos pilars fonamentals de la **nevera solidària**. El frigorífic és el rebost de tots aquells aliments que en comptes d'acabar a les escombraries la gent prefereix deixar al seu interior. Després, qualsevol altra persona se'ls pot endur. Sense cap límit i de forma independent a la seva situació socioeconòmica.

Un frigorífic crític amb el sistema, a l'ànima de la iniciativa hi ha el profund rebuig a la quantitat ingent de menjar que es llença als contenidors, un terç dels aliments que es produeixen al món. Cada català llença **una mitjana de 35 quilos d'aliments** entre el que sobra dels càterings, les olles dels restaurants o del seu rebost.

Perquè un plat de menjar arribi a taula es requereix tot un esforç humà, una despesa en aigua i energia i un cost econòmic afegit. L'**impacte mediambiental i econòmic** que genera aquest malbaratament, amb la nevera, el que es pretén és que aquest cost no acabi al contenidor, sinó a la taula d'una segona persona.

L'opció compta amb la **garantia de l'Agència de Salut Pública** de la Generalitat, per tenir controlat el menjar que conté la nevera, **s'han format voluntaris** perquè supervisin cada matí l'interior del frigorífic.

Beneficis:

x Ambientals X Socials x Econòmics

Vigència de l'actuació: inici el 13 de desembre de 2016

Objectius i línies d'acció del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat:

- 5.1 Desacoblar el desenvolupament econòmic del consum de recursos i la generació de residus. Desmaterialitzar el consum pensant en clau d'usuari enlloc de propietari.
- 5.3 Millorar la informació pel consumidor amb una educació cap al consum responsable
- 5.7 Treballar per a suprimir el malbaratament alimentari
- 5.8 Implantar models de gestió per avançar cap al residu zero.
- 9.3 Impulsar continuadament l'educació per la sostenibilitat en l'educació no formal i informal.
- 9.9 Refermar el treball en xarxa per desenvolupar projectes comuns: sumar les iniciatives aïllades en una acció conjunta i crear sinèrgies.

3. ALTRES DOCUMENTS ESTRATÈGICS

Relació de memòries, plans estratègics, plans d'acció i altres documents de l'organització.
Ecoauditoria Barnamil: <http://www.casasantandreu.cat/descarregues/>